

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 166/2020
27.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Олгицом Козлов, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 4. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Јована Ћирића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду Кж1 413/19 од 11.09.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж3 27/2019 од 13.12.2019. године, у седници већа одржаној 27.02.2020. године, једногласно је, донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду Кж1 413/19 од 11.09.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж3 27/2019 од 13.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К 1835/16 од 21.03.2018. године, окривљени АА, на основу члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 4. у вези става 1. КЗ те је ослобођен од плаћања трошкова кривичног поступка који су пали на терет буџетских средстава суда док је оштећени ББ, ради остварења имовинскоправног захтева, упућен на парницу.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 413/19 од 11.09.2019. године, усвајањем жалбе Првог основног јавног тужиоца у Београду преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду К 1835/16 од 21.03.2018. године тако што је тај суд окривљеног АА огласио кривим због извршеног кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 4. у вези става 1. КЗ за које му је суд изрекао условну осуду тако што му је утврдио казну затвора у трајању од пет месеци која се нећа извршити уколико окривљени, у року провере од две године, по правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело, а у случају опозивања условне осуде окривљеном ће у изречену казну затвора бити урачунато време проведено у притвору од 10.07.2014. до 07.10.2014. године, те је окривљени ослобођен дужности плаћања трошкова кривичног поступка и судског паушала

који су пали на терет буџетских средстава суда, док је оштећени ББ, ради остварења имовинскоправног захтева, упућен на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Београду КжЗ 27/2019 од 13.12.2019. године, одбијена је, као неоснована, жалба браниоца окривљеног АА и потврђена пресуда Вишег суда у Београду Кж1 413/19 од 11.09.2019. године.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљеног адвокат Јован Ћирић, поднео је захтев за заштиту законитости због повреда закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) у вези са одредбом члана 19. и члана 20. Кривичног законика, уз предлог Врховном касационом суду да усвоји поднети захтев те да побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни касациони суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, након чега је одржао седницу већа, у смислу члана 490. ЗКП, о којој није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство седници већа није неопходно и да није од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев поднет, те је по оцени навода и предлога у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости није основан.

Поднетим захтевом браниоца окривљеног се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП у вези члана 19. и члана 20. КЗ, јер је окривљени, по ставу одбране, морао бити ослобођен од оптужбе или применом института нужне одбране или применом института крајње нужде. Одбрана налази да је суд у редовном кривичном поступку побијане осуђујуће пресуде донео заузимајући погрешно становиште да „напад оштећеног ББ није био противправан, те с`тога окривљени АА није имао право на нужну одбрану“. Осим тога, одбрана налази да је окривљени морао бити ослобођен од оптужбе применом института крајње нужде „с`обзиром да је од свог добра отклонио истовремену нескривљену опасност која се на други начин није могла отклонити, када је оштећеног само одгурнуо, ослободивши се његовог загрљаја, након чега је наставио да трчи, при чему учињено зло није веће од зла које је њему претило.“

Врховни касациони суд изнете наводе оцењује као неосноване из следећих разлога.

Наиме, одредбом члана 19. став 1. и 2. Кривичног законика прописано је да није кривично дело оно дело које је учињено у нужној одбрани, а да је нужна она одбрана која је неопходно потребна да учинилац од свог добра и добра другог одбије истовремен противправни напад.

Одредбом члана 20. став 1. и 2. Кривичног законика је прописано да није кривично дело оно дело које је учињено у крајњој нужди, те да крајња нужда постоји када је дело учињено ради тога да учинилац отклони од свог добра или добра другог истовремену нескривљену опасност која се на други начин није могла отклонити а при том учињено зло није веће од зла које је претило.

Дакле, институт нужне одбране је могуће применити у ситуацији када из чињеничног описа радње извршења кривичног дела произлази постојање истовременог противправног напада. Како из изреке побијане пресуде Вишег суда у Београду не произлази постојање противправног напада извршеног од стране оштећеног ББ према окривљеном АА, у смислу члана 19. став 2. КЗ, то ни у радњама окривљеног нема елемената одбијања од себе или другог истовременог противправног напада, из ког разлога, по налажењу Врховног касационог суда, није могуће поступање окривљеног АА у нужној одбрани, те нема места примени института нужне одбране.

Из истих разлога неосновано је и указивање одбране окривљеног да је суд окривљеног морао ослободити оптужбе применом института крајње нужде односно применом одредби члана 20. КЗ, јер изреком побијане пресуде Вишег суда у Београду није описано, нити утврђено, постојање елемената крајње нужде - у смислу члан 20. став 2. КЗ.

Из наведених разлога, супротни наводи у захтеву браниоца окривљеног, адвоката Јована Тирића да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду Кривичног закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП у вези са одредбом члана 19. и члана 20. КЗ су оцењене као неосноване.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредаба члана 30. став 1. Закона о уређењу судова, применом члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Олгица Козлов, с.р.

Председник већа-судија,
Бата Цветковић, с.р,

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић